

2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

3. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.

4. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-558-7-61>

PUBLIC SECURITY AND ORDER AS AN OBJECT OF STATE POLICY: CONCEPTUAL-TARGET ANALYSIS

ПУБЛІЧНА БЕЗПЕКА І ПОРЯДОК ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ: ПОНЯТІЙНО-ЦІЛЬОВИЙ АНАЛІЗ

Kysko A. I.

*Candidate of Law,
Associate Professor at the Department
of Operational and Investigative
Activities and Information Security,
Faculty No. 3,
Donetsk State University
of Internal Affairs
Kropyvnytsky, Ukraine*

Кисько А. І.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри оперативно-
розшукової діяльності та
інформаційної безпеки
факультету № 3,
Донецький державний університет
внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна*

Державна політика і виступає тим самим механізмом, через який публічна влада впливає на суспільні процеси, координує діяльність інституцій і спрямовує їх зусилля на досягнення визначених цілей. У зв'язку з цим доцільно звернутися до з'ясування сутності поняття «державна політика» як базової категорії сучасної теорії управління. Відсутність єдиного підходу до визначення її змісту є характерною рисою наукових досліджень, адже, незважаючи на тривалу еволюцію цього поняття, науковці й досі не дійшли згоди щодо його змістового наповнення, обсягів і меж застосування.

Наявні інтерпретації доцільно згрупувати у три основні концептуальні підходи: діяльнісний (формальний), реагувальний

(змістовий) та прогностично-стратегічний. Зі свого боку пропонуємо під час визначення поняття державної політики використовувати інтегрований (інституційно-функціональний) підхід, що поєднує діяльнісний (формальний), реагувальний (змістовий) та прогностично-стратегічний виміри. У цьому підході державна політика розуміється як діяльність публічної влади з ідентифікації суспільно значущих проблем, вибору пріоритетів і засобів їх розв'язання, планування та реалізації рішень, а також моніторингу, оцінювання й корегування результатів – із використанням владних, правових, організаційних, фінансових, інформаційних й інших інструментів. Така інтерпретація дозволяє одночасно врахувати «що робимо» (діяльність і процедури), «навіщо» (зміст і потреба реагування) і «куди прямуємо» (стратегічна перспектива). Звідси слідує, що державна політика у сфері підтримання публічної безпеки і порядку в Україні – це системна, ризик-орієнтована і заснована на доказах діяльність уповноважених органів державної влади (у взаємодії з органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством), спрямована на забезпечення національних інтересів, безпечного стану публічних відносин, стійкості державних інститутів і захист прав людини. Зазначена діяльність реалізується через узгоджений комплекс адміністративно-правових, організаційних, превентивних і, за потреби, примусових заходів, побудованих на певних принципах. Сьогодні її метою є забезпечення стану упорядкованості публічних відносин, за якого мінімізуються ризики дестабілізації та не допускається посягання на базові цінності суспільства й держави, з урахуванням викликів воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Поряд із цим, щодо поняття «публічна безпека і порядок, слід передусім, відмітити, що в адміністративному праві та в цілому у законодавстві України використовуватися активно ця конструкція почала після прийняття у 2015 році Закону України «Про Національну поліцію», до цього часу застосовувався здебільшого термін «громадська безпека і порядок» [3].

Для розвитку органів державної влади, науки адміністративного права десять років не є значним відрізком часу у порівнянні із історією розвитку і становлення державних інститутів та адміністративного права країн із сталими демократичними інститутами, які мають історію у багато десятиків років. Тому на нашу думку висвітлення проблематики поняття та змісту публічної безпеки і порядку залишається актуальною для науки адміністративного права, оскільки на теоретичному підґрунті засновується поліпшення практичної діяльності поліції (щодо підтримання публічної безпеки і порядку), вносяться зміни до чинних нормативно-правових актів, як регулюють суспільні відносини у сфері надання поліцейських послуг із підтримання публічної безпеки і порядку. До того ж повторно акцентуємо увагу й на тому, що базою

пізнання особливостей, ознак певного явища у суспільних відносин є надання йому визначення поняття та змісту [1].

У мирний час головними завданнями державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку є: охорона прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина; запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, а також різного роду надзвичайним ситуаціям; захист об'єктів критичної інфраструктури, стратегічно важливих для функціонування держави; формування у громадян почуття безпеки, довіри до правоохоронних органів і державних інституцій; забезпечення узгодженої діяльності правоохоронних, військових, адміністративних та громадських структур у питаннях публічної безпеки. Водночас, в умовах воєнного стану завдання державної політики у сфері безпеки істотно розширюються і набувають нових змістових пріоритетів (йдеться про мобілізацію зусиль держави для захисту національної безпеки, координацію діяльності військових і правоохоронних органів, протидію зовнішнім загрозам, а також забезпечення внутрішньої стабільності). Тому, сьогодні особливі актуальності набуває інтеграція інноваційних технологій у систему взаємодії суб'єктів публічної безпеки. Йдеться про впровадження автоматизованих систем відеоспостереження, моніторингу масових заходів, цифрових платформ обміну інформацією, аналітичних центрів (ситуаційних хабів), які дають змогу швидко координувати дії різних органів, приймати рішення на основі актуальних даних, а також оперативно інформувати громадськість. Такі інструменти істотно підвищують ефективність реагування, покращують рівень профілактики правопорушень та зміцнюють контроль за діями персоналу служб безпеки. Крім того, важливою складовою є професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників органів публічної влади, що беруть участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку. Навчання має охоплювати не лише технічні та тактичні навички, але й етичні аспекти, знання міжнародних стандартів прав людини, особливості комунікації з вразливими групами населення, методи деескалації конфліктів, дії в умовах надзвичайних ситуацій. Такий підхід сприяє формуванню культури відповідальності і законності у діяльності безпекових структур [2, с. 67].

Література:

1. Коршунова Н. В. Поняття державної політики: теоретико-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2018. 240 с.
2. Орлів М. С. Підвищення кваліфікації керівних кадрів органів влади: механізми формування сучасної моделі : монографія. Київ, 2018. 300 с.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>